

Overigens zullen wij in de voorjaarsnota nader ingaan op onze voornemens ten aanzien van revolverende inzet van middelen. In dat kader zullen wij u in september een technische briefing aanbieden waarin nader zal worden ingegaan op de werking van TG en IIG en op de ervaringen tot nu toe.

In de volgende paragraaf worden een aantal aspecten die op 14 mei aan bod zijn gekomen, nader toegelicht.

4 Argumenten/afwegingen/risico's

Geen geschikte aanvragen vanuit investeringsfondsen

Zoals u weet, heeft PPM Oost NV als bestuurder/beheerder van TG en IIG de opdracht om met een juiste mix aan fondsen onze beleidsdoelstellingen op het gebied van energie te realiseren. Deze beleidsdoelen kunnen gehaald worden door investeringen in marktfondsen (via TG) of via directe investeringen (via IIG). Investeringsfondsen hebben hierbij de voorkeur, omdat hierdoor middelen van private investeerders naar Gelderland worden geleid.

Investeringsfondsen van TG in marktfondsen gaan immers altijd gepaard met 50% of meer private investeringen. Dit is de reden dat wij in eerste instantie € 35 miljoen hiervoor gereserveerd hebben. Mocht deelname aan marktfondsen om een of andere reden niet mogelijk zijn, dan betekent dit niet dat wij onze prestatie-indicatoren niet halen. Energieprojecten kunnen immers ook via de Gelderse fondsen (zoals IIG) gefinancierd worden. In een volgende paragraaf gaan wij nader op deze prestatie-indicatoren in.

Energie infra investeringen zijn vooral gericht op de financiering van duurzame energievoorzieningsprojecten met een hoog risicoprofiel, waarbij pas na jaren een positief rendement wordt gemaakt.¹ PPM heeft, zoals gezegd, een volledige scan van de markt gemaakt, maar heeft uiteindelijk geen fondsmanagers kunnen vinden die bezig zijn of voornemens zijn een duurzaam energiefonds te realiseren. Het hoogrisico/laagrendement-profiel maakt het opzetten van een privaat marktfonds blijkbaar niet aantrekkelijk genoeg voor private investeerders. In dezelfde periode heeft PPM Oost NV hard gewerkt om goede individuele business cases binnen te halen. Dit heeft geleid tot veel aanvragen bij IIG en tot volledige comittering van de beschikbare middelen. In plaats van nieuwe middelen bij uw Staten aan te vragen, kiezen we ervoor om de reeds beschikbaar gestelde middelen voor duurzame energievoorzieningen TG efficiënter in te zetten. Door deze middelen aan het IIG-fonds toe te voegen, houden we vast aan de doelstelling om door inzet van revolverende middelen een belangrijke bijdrage aan de energietransitiedoelen te leveren.

Op SIS kunt u overigens het jaarverslag IIG over 2013 vinden (PS2014-405). In dit jaarverslag wordt de stand van zaken van het IIG-fonds aangegeven en zijn ook de business cases te zien waarin door IIG is geïnvesteerd.

Revolverende financiering van DENG-projecten (Alliander)

Tijdens de vergadering van uw Staten op 13 november 2013 over de Robuuste Investeringsimpuls (RII) is beraadslaagd over een amendement inzake het RII-project "Alliander". Dit omvatte de realisatie van drie deelprojecten voor openbare energie infrastructuur: BION-Berkelland, Warmtenet DeA (Apeldoorn) en verbinding warmtenet Arnhem-Nijmegen. De totale kosten van deze drie projecten bedroeg € 18,2 miljoen. In eerste instantie bestond de gedachte dat hiervan € 9,2 miljoen revolverend gefinancierd zou kunnen worden en het restant als subsidie beschikbaar zou kunnen komen uit de RII. Zoals u weet, zijn in het kader van de RII voor deze projecten echter geen middelen beschikbaar gesteld. Wel hebben wij toegezegd de financieringsmogelijkheden van deze projecten op korte termijn nader te onderzoeken.

¹ Vaak is bij dergelijke projecten het zogenaamde "vollooprisico" aanwezig: zo is bijvoorbeeld een netwerk pas rendabel als bijvoorbeeld x woningen erop zijn aangesloten. Indien echter minder dan x woningen worden aangesloten (er worden minder huizen gebouwd dan aanvankelijk gepland), geeft dit problemen bij de exploitatie.

Wij hebben daartoe Alliander en PPM Oost NV samengebracht om de mogelijkheid van een grotere revolverende inzet binnen deze projecten te onderzoeken. Dit heeft geresulteerd in de business case DENG BV. DENG BV zal worden opgericht door Alliander. Door DENG BV kunnen naar verwachting ca. 10 projecten op het gebied van warmte- en biogasinfrastructuur *geheel zonder subsidie* gefinancierd worden. Het risicoprofiel van deze projecten loopt hierbij van 40% tot 130%: per project maakt PPM Oost NV de afweging of er geparticipeerd wordt in het desbetreffende project. De benodigde middelen (totaal € 15 miljoen) worden uit het IIG-fonds beschikbaar gesteld (na de overheveling). Alliander stelt eveneens € 15 miljoen voor DENG beschikbaar.

Wij beschouwen marktconforme financiering van dit soort risicovolle projecten via IIG als een zeer geschikte oplossing, met grote betekenis voor de duurzame energievoorziening in Gelderland. Zoals wij hebben aangegeven, ontvangt u binnenkort een separate Statenbrief, waarin wij nader ingaan op deze specifieke financiering.

Voorhangprocedure.

Volgens het besluit van uw Staten d.d. 26 januari 2005, nr. PS 2004-856, dienen voorgenomen beslissingen van ons college ter uitoefening van bevoegdheden van de provincie als aandeelhouder in een vennootschap waarin zij ten minste 5% van de aandelen houdt via de voorhangprocedure aan uw Staten te worden voorgelegd, onder meer voor zover het betreft het aangaan van rechtshandelingen met betrekking tot de vennootschap, die van aanmerkelijke betekenis zijn voor de continuïteit van de vennootschap. De provincie is 5% aandeelhouder van TG. De overheveling van € 35 mln. van TG naar IIG is onmiskenbaar een rechtshandeling van aanmerkelijke betekenis voor de continuïteit van TG. Voor de voorgenomen beslissing is dan ook aangewezen dat deze via de voorhangprocedure voor wensen en bedenkingen aan u wordt voorgelegd. Overigens achten wij het volgen van deze procedure ook in overeenstemming met de bedoeling van het Statenvoorstel "*Verdeling en inzet Gelderse revolverende middelen*" d.d. 13 februari 2013 (PS2012-767). Zoals bekend, berust de beslissingsbevoegdheid over de overheveling formeel bij ons college. Eventuele wensen en bedenkingen van uw Staten betrekken wij bij onze definitieve beslissing.

Gevolgen voor de prestatie-indicatoren

De overheveling vanuit het TG-fonds naar het IIG-fonds heeft geen gevolgen voor het behalen van de prestatie-indicatoren. Er is namelijk één set indicatoren afgesproken tussen de provincie enerzijds en TG en IIG anderzijds inzake de € 44 miljoen (=middelen van TG plus middelen IIG), die uw Staten beschikbaar hebben gesteld voor revolverende inzet binnen het thema duurzame energievoorzieningen. Er wordt geen onderscheid gemaakt of deze realisatie met middelen van TG of van IIG behaald zijn. Het is aan PPM Oost als bestuurder en beheerder van beide fondsen te bepalen hoe de prestatie-indicatoren worden behaald, via marktfondsen/TG of IIG. Op haar rust de inspanningsverplichting om ervoor te zorgen dat per "Gelderse euro" uiteindelijk een investeringsvolume wordt gerealiseerd van 3 Gelderse euro's (= "onze" euro zorgt ervoor dat twee andere euro's in Gelderse energieprojecten worden geïnvesteerd). Op pagina 20 van het Statenvoorstel "*Verdeling en inzet Gelderse revolverende middelen*" worden deze indicatoren nader opgesomd.

Beheervergoeding TG en IIG

De beheervergoeding van IIG aan PPM Oost ligt 1,25%-punt hoger dan die van TG. Dit komt doordat bij directe investeringen (=IIG) er veel business cases ingediend worden die allemaal beoordeeld moeten worden. Gemiddeld wordt 1 op de 10 financieringsverzoeken gehonoreerd. De business cases waarin geïnvesteerd wordt, moeten vervolgens periodiek gevolgd worden. Bij fonds-in-fonds investeringen hoeft een fondsbeheerder minder inspanningen op dit vlak uit te voeren. Het verschil in percentage beheervergoeding wordt hierdoor verklaard. Uitgangspunt is dus dat PPM Oost een vergoeding krijgt voor het werk dat zij doet. Met haar wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten.

De vergoedingssystematiek is daarop ook op afgestemd. PPM Oost NV handelt hierbij binnen de met ons college afgesloten beheerovereenkomsten TG en IIG. Van een winstdoelstelling van PPM Oost is geen sprake en organisatiebelangen spelen in dit soort strategische investeringsbeslissingen geen rol.

5 Financiële consequenties

N.v.t.

6 Proces en evaluatie

N.v.t.

Arnhem, 20 mei 2014 - zaaknummer 2012-016728

Gedeputeerde Staten van Gelderland
C.G.A. Cornielje - Commissaris van de Koning
drs. P.P.L. van Kalmthout - secretaris

Bijlagen:

- ☐ Ontwerpbesluit
- ☐ Begrotingswijziging
- ☐ Notitie Naam notitie
- ☐ Tekst